

Budget 2017 med plan 2018-2019

Avfall

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Mål	3
2.1 Danderyds kommun genomför en väl utförd och trafiksäker hämtning av avfall samt erbjuder ett tillfredställande avfallstjänsteutbud.....	4
2.2 Frisk luft.....	4
2.3 God bebyggd miljö.....	5
2.4 Giftfri miljö.....	6
3 Ekonomi (budget)	6
3.1 Drift avfall.....	6
3.2 Investeringar.....	7
4 Förslag till budget 2017	7
5 Utmaningar inför framtiden	8

1 Inledning

Avfallsverksamheten ansvarar för att insamla hushållsavfall från hushåll och verksamheter i kommunen samt att informera om hur och var avfall kan återvinnas. Genom att kommunen insamlar avfallet säkerställs det att avfallet tas hand om på ett miljöriktigt sätt.

Avfallet samlas idag in av en upphandlad entreprenör och överlämnas till SÖRAB* som är kommunens delägda avfallsbolag för vidare gemensam transport till Uppsala för behandling. Restavfallet som kommunen samlar in energiåtervinnas genom fjärrvärmeproduktion vid förbränning och matavfallet rötas och biogas och biogödsel produceras. SÖRAB har även ansvaret för etablering och drift av återvinningscentraler i delägarkommunerna som samtliga är tillgängliga för kommunens invånare.

Avfallsverksamheten strävar hela tiden efter att ge avfallsabonenterna möjlighet att genom sin avfallshantering bidra till en bättre miljönytta. Detta genom att erbjuda ett brett utbud av tjänster som gör det möjligt att anpassa avfallshämtningen efter abonnentens egna behov och ambitionsnivå.

Tekniska kontoret arbetar mot högt uppsatta miljömål på lokal och nationell nivå gällande avfallshantering. Genom att ställa krav på förnyelsebart fordonsbränsle för kommunens avfallshämtningsfordon, arbeta för minskat matsvinn i kommunen, underlätta återanvändning samt att erbjuda separat insamling av matavfall bidrar avfallsverksamheten till att minska kommunens gemensamma utsläpp av växthusgaser. Vidare arbetar verksamheten för att erbjuda ökade möjligheter till sortering och materialåtervinning samt att minska avfallets farlighet genom att underlätta för abonnenterna att lämna sitt farliga avfall.

Avfallsverksamheten har i 2017 års budget föreslagit förändringar i målstrukturen för att anpassa denna till kommunens nya miljöprogram. Förändringarna innebär att mål har omformulerats och lagts till men inga mål har tagits bort.

*SÖRAB är ett regionalt avfallsbolag i norra Stockholms län som ägs av kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna.

2 Mål

Inriktningsmål	2016	2017
Danderyds kommun genomför en väl utförd och trafiksäker hämtning av avfall samt erbjuder ett tillfredställande avfallstjänsteutbud		
Budget Avfallsverksamhetens ambitioner är att detta mål kommer att uppnås även under perioden 2018-2017.		
Frisk luft		
Budget Avfallsverksamhetens ambitioner är att detta mål kommer att uppnås även under perioden 2018-2019.		
God bebyggd miljö		
Budget Avfallsverksamhetens ambitioner är att detta mål kommer att uppnås även under perioden 2018-2019.		
Gifrfri miljö		
Budget Avfallsverksamhetens ambitioner är att detta mål kommer att uppnås även under perioden 2018-2019.		

Inriktningsmål:

2.1 Danderyds kommun genomför en väl utförd och trafiksäker hämtning av avfall samt erbjuder ett tillfredställande avfallstjänsteutbud

Avfallsverksamhetens ambitioner är att detta mål kommer att uppnås även under perioden 2018-2017.

Resultatmål:

2.1.1 Medborgarnas nöjdhet gällande avfallshämtning i Danderyds kommun

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Nöjd medborgarindex från SCB	69%	65%	65%	65%	65%

Att målen för 2016 och framåt är satta under målet för 2015 beror på att målet för 2015 var för högt. Att eftersträva 65 % svarsandel som ger betyg 8–10 på frågan "vad tycker du om sophämtningen i din kommun?" på en skala från 1–10, där 10 är bäst, är en tillräcklig utmaning för avfallsverksamheten i nuläget. Efter en jämförelse med andra kommuner som deltar i SCBs Nöjdmedborgarindex så visar det att 65 % en rimlig och verklighetsförankrad nivå att eftersträva.

Resultatmål:

2.1.2 Säkrare trafik- och boendemiljö i samband med avfallshämtning.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Intelligent stöd för anpassning av hastigheten (ISA)	98,6%	Minst 98%	Minst 98%	Minst 98%	Minst 98%
Minska antalet trafikfarliga backningar med avfallsfordon.	8 st	Minst 5 st	Minst 5 st	Minst 5 st	Minst 5 st

Målet om andel av tiden som hastigheten ska följas vid avfallshämtning är det krav som återfinns i nu gällande avtal med nuvarande avfallsentreprenör.

Åtgärder för att minska antalet farliga backningar genomförs i två steg. Steg ett är anläggningsavdelningen i samråd med avfallsverksamheten genomför åtgärder som eliminerar behov av backning genom att till exempel anlägga vändplaner eller skapa genomfarts möjligheter. Steg två är att genom dialog med fastighetsägare förändra platsen för hämtning av avfall.

Inriktningsmål:

2.2 Frisk luft

Avfallsverksamhetens ambitioner är att detta mål kommer att uppnås även under perioden 2018-2019.

Resultatmål:

2.2.1 (1.1.1 Mprg) Kommunens utsläpp av växthusgaser minskar med 20 procent till år 2020 per invånare med 2009 som basår

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Förändring av växthusgasutsläpp per invånare.		2%	2%	2%	2%

Avfallsverksamheten är en av flera kuggar i hjulet för att hjälpa till att minska kommunens utsläpp av växthusgaser. Detta görs genom att till exempel erbjuda matavfallsinsamling för produktion av biogas, arbeta med att minska matsvinn, förebygga avfall och ställa krav på fossibränslefria sopbilar i upphandling. Basåret 2009 var det totala utsläppet av växthusgaser 55340 ton CO₂. År 2020 ska utsläppen vara 44 272,7 ton. För att uppnå detta måste växthusgasutsläppen årligen minska 2%.

Inriktningsmål:

2.3 God bebyggd miljö

Avfallsverksamhetens ambitioner är att detta mål kommer att uppnås även under perioden 2018-2019.

Resultatmål:

2.3.1 (4.3 Mprg) Möjligheten till sortering av avfall ska förbättras för de som bor och verkar i kommunen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Insamlad mängd matavfall kg/invånare	29 kg	35 kg	35 kg	35 kg	35 kg
Andel avfall som materialåtervinnas	43 %	40 %	43 %	45 %	48 %

Danderyds kommun arbetar för att avfallsslag som kan materialåtervinnas sorteras ut. Sedan länge tillämpar Danderyds kommun en viktbaserad avfallstaxa vilket uppmuntrar sortering och minimering av avfall. För att poängtera ämnets relevans redovisas ett resultatmål för andelen hushållsavfall som lämnas till materialåtervinning. Där ingår insamlade mängder matavfall, grovavfall samt förpackningar. Enligt kommunens avfallsplan ska minst 50 % av hushållsavfallet materialåtervinnas fram till år 2020 inklusive biologisk behandling vilket verksamhetens upptrappning av målnivåerna leder mot. Under 2015 uppnådde kommunen en 43% materialåtervinning vilket tangerar målet för 2017. Den starkt procentuella ökningen beror till största del på att matavfallsinsamlingen nu kan erbjudas i hela kommunen och har mottagits positivt bland avfallsabonenterna. Nu ligger utmaningen i att bibehålla och vidare utveckla möjligheterna till ökad materialåtervinning över tid, för att nå målet om 50% till 2020.

Förvaltningen redovisar mängden insamlat matavfall per invånare och år separat. Målsättningen är att insamlad mängd matavfall till biologisk behandling ska ligga på en stabil nivå nu när insamlingen är införd i hela kommunen.

Inriktningsmål:

2.4 Giftfri miljö

Avfallsverksamhetens ambitioner är att detta mål kommer att uppnås även under perioden 2018-2019.

Resultatmål:

2.4.1 (5.3 Mprg) Mängden avfall och dess farlighet ska minska

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal aktiviteter som främjar minimering och förebyggande av avfall		Minst 1st	Minst 1st	Minst 1st	Minst 1st
Mängd farligt avfall i hushållsavfallet vid plockanalyser	0,08%	Mindre än 1%		Mindre än 1%	

*Nyckeltalet Mängd farligt avfall i hushållsavfallet vid plockanalyser redovisas endast varannan år då plockanalyser genomförs.

Högsta prioritet i EUs avfallshierarki är att förebygga och minimera avfall och att minska dess farlighet. För att öka medvetenheten om att produkter i hög mån kan återanvändas, och inte nödvändigtvis behöver bli avfall, kommer förvaltningen att genomföra minst ett projekt per år som främjar minimering och förebyggande av avfall. Aktiviteten kan rikta sig mot den interna organisationen eller kommunens invånare. Målet stöds även av kommunens avfallsplan där mål nummer tre är att resurshushållning ska stimuleras för att minska avfallets mängd, samt miljöprogram mål 5.3 om att mängden avfall ska minska. Under 2016 kommer arbetet att rikta sig mot invånarna och fokusera på att underlätta för att lämna till återbruk vid kommunens ambulerande insamlingstjänster.

För att minska avfallets farlighet erbjuder kommunen ett flertal tjänster som underlättar för hushållen att lämna avfallet till rätt behandling. Vartannat år genomförs en plockanalys som visar på mängden farligt avfall som lagts i restavfallet. Förvaltningen mäter måluppfyllnaden om att minska avfallets farlighet med nyckeltalet om att mindre än 1% farligt avfall ska finnas i hushållsavfallet.

3 Ekonomi (budget)

3.1 Drift avfall

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	21,77	23,1	23,47	23,47	26,99	29,68
- Balansering eget kapital	2,91	2,9	3,67	3,67	-0,07	-2,76
Verksamhetens kostnader	-24,68	-26,0	-27,14	-27,14	-26,92	-26,92
Nettokostnader	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00

"Balansering eget kapital" balanserar det negativa resultatet på helåret till ett nollresultat med hjälp av avfallsfonden.

3.1.1 Kommentarer till driftsbudget avfall

Avfallsverksamhetens driftsbudget för år 2017 präglas till största del av de kostnader som insamling och behandling av avfall från kommunens avfallsabonnenter medför. Verksamheten är mitt i en pågående driftsentreprenad där fokus ligger på uppföljning och utveckling av det befintliga avtalet. Arbetet bedrivs genom kontinuerliga drifts-, avtals-, och arbetsmiljömöten mellan avfallsverksamheten och entreprenören. En av två anställda på avfallsavdelningen ansvarar för arbetet och har en rutin för att säkerställa att ställda krav i upphandlingen efterföljs. Det fokuserade uppföljningsarbetet underlättar att identifiera förbättringspunkter för att höja kvaliteten på kommunens avfallstjänster.

Förvaltningen bedömer att verksamhetens intäkter kommer att öka marginellt med 0,3 mnkr medan kostnaderna kommer att öka med 1,1 mnkr jämfört med 2016 års budget.

De ökade kostnaderna beror till största del på ökad budget för konsulter och extra personal. Avfallsverksamheten har gjort bedömningen att behovet av extra personella resurser kommer att öka då arbetet med att minska arbetsmiljö- och trafikfarliga situationer kopplat till avfallsfordon intensifieras. För att på ett fokuserat och resultatnriktat sätt kunna minimera denna problematik budgeteras 0,6 mnkr för extra anställd personal i 8 månader.

Regeringens lagförslag om att överföra insamlingsansvaret för förpackningar och returpapper till kommunerna innebär att kommunen tillsammans med övriga SÖRAB-kommuner behöver förbereda sig inför uppgiften. Avfallverksamheten budgeterar därför 0,2 mnkr för konsulttjänster ämnade att stötta verksamheten i ett kommande förändringsarbete.

Kommunens avfallsbolag SÖRAB har aviserat om en höjning av taxan för återvinningscentraler. SÖRAB-kommunerna betalar idag 98 kr per invånare och år och höjningen kommer att ske under fem år med 5 % 2017 och 2018 och sedan 3 % 2019, 2020 och 2021. Taxan per invånare kommer därmed att stiga från 98 kr till 121 kr till år 2021. Avgiftshöjningen kommer att användas för att etablera fler returparker och utveckla befintliga återvinningscentraler inom SÖRAB-regionen.

3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter						
Verksamhetens kostnader	1,96	0,5	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Nettokostnader	1,96	0,5	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0

4 Förslag till budget 2017

Avfallsverksamheten har tidigare haft ett ackumulerat överskott som under 2016 återfördes till abonnenterna. Den förväntade nivån på avfallsfonden kommer vid ingången av år 2017 vara negativt med 2,9 mnkr. Tekniska kontoret föreslår att under 2017 budgetera för en underfinansierad verksamhet med ytterligare 3,7 mnkr. För att sedan, med en taxehöjning under 2018, 2019 och 2020, vända resultatet mot ett positivt sådant. Med utgångspunkt från utvecklingen och utfallet 2016 och 2017 och de erfarenheter tekniska kontoret under denna period förvärvat budgeterar tekniska kontoret för en höjning av avfallstaxan i tre steg. Höjningarna som krävs för

att kunna närma sig ett nollresultat prognostiseras till 15 % 2018, 10 % 2019 och 5 % 2020. Fördelningen av höjningarna kan göras annorlunda och vidare utredning kommer att svara på vilka nivåer och intervall som mest lämpade.

Investeringsbudgeten för köp av avfallskärl höjs till 1 mnkr per år. En kontinuerlig ökning av matavfallsabbonenter och utbyte av föråldrade kärl förklarar den utökade investeringsbudgeten.

5 Utmaningar inför framtiden

Avfallsverksamhetens stora utmaning för framtiden är att ta fram en ny avfallstaxa som balanserar det befintliga underskottet i avfallsfonden och under det arbetet göra en kvalificerad bedömning i hur nivåer av miljöstyrning kan leda till ökad materialåtervinning i kombination med en fortsatt hög nivå av abonnentnöjdhet och kvalitet på insamlat material. De ökade kraven på god arbetsmiljö i samband med avfallshämtning präglar dagligen verksamheten och kommer så att fortsätta att göra. Samtidigt pågår SÖRAB-gemensamma förberedelser inför det eventuellt kommunala insamlingsansvar för förpackningar och returpapper som regeringen föreslagit. En faktor som medför en stor osäkerhet för hur avfallsverksamhetens uppdrag kan komma att se ut i framtiden. Tekniska kontoret ser positivt på förslaget som skulle innebära en stor möjlighet för Danderyds kommun att skapa ett insamlingssystem för förpackningar och returpapper anpassat efter kommuninvånarnas efterfrågan och önskemål.